

Wang- en lipbijten

Vraag:

De tandarts verwees een 24-jarige vrouw naar de kaakchirurg in verband met reeds enkele maanden bestaande schilferende veranderingen van het slijmvlies van onder- en bovenlip. Een duidelijke oorzaak leek niet aanwezig. Elders in het mondslijmvlies werden geen afwijkingen aangetroffen. Patiënte was goed gezond. De verwijzende collega vroeg zich af wat hier aan de hand was en gaf in overweging een proefexcisie te doen.

Antwoord:

Hoewel de veranderingen op de onderlip bij deze patiënte het meest in het oog springen, wijzen de minder opvallende schilferingen op de bovenlip op de werkelijke oorzaak. De schilferingen op de bovenlip passen namelijk geheel bij het beeld dat

soms wel eens wordt gezien wanneer mensen uit gewoonte op hun wang-slijmvlies bijten of zuigen, zogenaamde *morsicatio buccarum*. Sommige mensen zijn zich van deze gewoonte niet bewust, maar bij navraag blijkt dat de veronderstelling van de gewoonte inderdaad bijna altijd wordt bevestigd; zo ook bij onze patiënte.

Dat de veranderingen op de onderlip meer uitgesproken zijn dan op de bovenlip is mogelijk terug te voeren op de gewoonte zelf. Ook kan het zijn dat het slijmvlies van de onderlip meer aan uitdroging blootstaat dan dat van de bovenlip.

Voor het stellen van de diagnose is geen proefexcisie vereist. Vrijwel zeker is de in de literatuur beschreven afwijking *cheilitis exfoliativa* in feite een synoniem voor *morsicatio labiorum*, lipbijten.^{1 2}

Hoewel er weinig of geen aanwijzingen zijn dat lip- of wangbijten op den duur

aanleiding kan geven tot kwaadaardige veranderingen, lijkt het toch verstandig de gewoonte af te leren. Er zijn geen gegevens in de literatuur die aangeven hoe vaak patiënten er daadwerkelijk in slagen om van hun gewoonte af te komen en hoe snel het slijmvlies zich in die gevallen weer herstelt. Bij onze eigen patiënte heeft het ongeveer een jaar geduurd voordat zij haar gewoonte had ontwend. Het slijmvlies van onder- en bovenlip bleek zich in die tijd ook geheel te hebben hersteld.

I. van der Waal, kaakchirurg

Literatuur

- ¹ BROOKE RI. Exfoliative cheilitis. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol* 1978; 45: 52-5.
- ² CROTTY CP, DICKEN CH. Factitious lip crusting. *Arch Dermatol* 1981; 117: 338-40.

Afb. 1. Uitgebreide schilferingen op de onderlip bij een 24-jarige vrouw. De afwijking bleek het gevolg te zijn van het regelmatig bijten en zuigen op de lippen (links). Bij nadere bestudering valt op dat ook het slijmvlies van de bovenlip schilferingen toont (midden). Na ontwenning van de gewoonte bleken de slijmvliesen zich na ongeveer een jaar weer geheel te hebben hersteld (rechts).